

IDENTIFYING DATA

(*)Psicología: Psicología da arte

Subject	(*)Psicología: Psicología da arte			
Code	P01G010V01302			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	2nd	1st
Teaching language				
Department				
Coordinator	Perez Fabello, Maria Jose			
Lecturers	Moraza Perez, Juan Luis Perez Fabello, Maria Jose			
E-mail	fabello@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
General description	(*)Esta materia proporciona aos alumnos un marco teórico-práctico no estudo da percepción, a memoria e o proceso creativo que lles serve de instrumento para reflexionar no mundo artístico.			

Competencies

Code	
A4	(*)Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A22	(*)Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A23	(*)Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
A25	(*)Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A26	(*)Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
A27	(*)Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluír o traballo artístico persoal
A28	(*)Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
A29	(*)Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
A30	(*)Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
A33	(*)Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A34	(*)Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
A37	(*)Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
B6	(*)Capacidade de traballar en equipo.

Learning aims

Expected results from this subject	Training and Learning Results
(*)Coñecementos básicos dos procesos cognitivos básicos da percepción, memoria e emoción.	A22 A25 A27 A30
(*)Coñecementos básicos do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos.	A27 A30 A33

(*)Coñecementos básicos da relación do individuo no contexto social: pensamento social e influencia social.	A25 A27 A30	
(*)Capacidade de comprensión das implicacións dos procesos de percepción, memoria e emoción no proceso artístico.	A26 A27	
(*)Capacidade de comprensión da importancia do proceso creativo, a imaxinaría mental e os mapas cognitivos na creación artística.	A26 A27	
(*)Capacidade para analizar e valorar a influencia social e o pensamento social e as súas implicacións na arte.	A4 A25 A27	
(*)Capacidade para contemplar distintas posibilidades na resolución dun problema.	A26 A29 A37	
(*)Capacidade para comprender e valorar distintos discursos.	A29 A34	
(*)Capacidade para a procura do coñecemento a través de distintas vías.	A22 A29	
(*)Capacidade para percibir e interpretar acontecementos con flexibilidade.	A22 A34 A37	
(*)Capacidade para reflexionar sobre o proceso de aprendizaxe.	A25 A33	
(*)Capacidade para desenvolver criterios de avaliación e aplicalos ao proceso de aprendizaxe.	A22 A33 A34	
(*)Habilidade para a creación de imaxes mentais.	A22 A33	
(*)Habilidade para dialogar e chegar a acordos en traballos en grupo.	A23 A28	B6

Contents

Topic	
(*)TEMA I. Introducción	(*)Intereses en Psicología. 1. Obxecto de estudo. 2. Distintas visións. 3. Distintos métodos.
(*)TEMA II. O mundo da percepción	(*)1. O ollo e a cámara fotográfica. 2. A percepción como constructo mental. 3. A ciencia da percepción. 4. Principais teorías sobre a percepción.
(*)TEMA III. Constancia perceptual	(*)1. Constancia da cor. 2. Constancia da luminosidade. 3. Constancia da forma. 4. Constancia do tamaño.
(*)TEMA IV. Percepción de obxectos	(*)1. Organización da percepción. A Gestalt. 2. Procesamento neuronal. 3. Procesamento perceptual. 4. Coñecemento, experiencia e procesamento.
(*)TEMA V. Percepción do espazo	(*)1. Claves oculomotrices. 2. Claves pictóricas. 3. Claves producidas polo movemento. 4. Disparidade binocular e estereopsia. 5. Desenvolvemento da visión binocular.
(*)TEMA VI. Ilusións perceptuais	(*)1. Tipos de ilusións. 2. Ilusión horizontal-vertical. 3. Ilusión da lúa. 4. Ilusión de Muller-Lyer. 5. Ilusión de Ponzo. 6. Figuras ambiguas e imposibles.
(*)TEMA VII. Memoria. O enfoque do procesamento de información.	(*)1. Rexistro sensorial. 2. Memoria a curto prazo. 3. Memoria a longo prazo. 4. Niveis de procesamento: alternativa ao modelo de almacéns.
(*)TEMA VIII. Memoria. O esquecemento	(*)1. Teorías. 2. Trastornos da memoria. 3. Incremento de memoria.

(*)TEMA IX. Solución de problemas e pensamento creativo	(*)1. Unidades básicas do pensamento. 2. Imaxinaría mental. 3. Probas de creatividade. 4. Etapas do pensamento creativo. 5. A personalidade creativa.
(*)TEMA X. Representación mental do espazo	(*)1. Mapas cognitivos. 2. Coñecemento ambiental. 3. Noción de mapa cognitivo. 4. Investigacións empíricas.
(*)TEMA XI. O punto cego	(*)1. Os paradoxos epistémicos derivados da irredutibilidade do suxeito cognitivo. 2. A arte desde a perspectiva dos ensaios alfa-operatorios das psicoloxías. 3. A Psicoloxía interpretada desde a arte.
(*)TEMA XII. Psicoxénese	(*)1. Psicodelos. Expresión e representación. Afectos, preceptos e conceptos. Do ka ao look. A representación como representacionalidade. 2. Psiqueuresis. R.S.I.
(*)TEMA XIII. Arte versus inercia	(*)Os obstáculos creativos. 1. Inercia primaria (pulsional) e arte primaria (sinthome). 2. Inercia secundaria (cultural) e arte secundaria (deconstrución). 3. Inercia terciaria (I+C, contracultural) y arte terciario (ecualización). Postsubxectividade. Arte, cultura e obxectos (Verdú) desde a cultura contemporánea.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Master Session	30	45	75
Laboratory practises	10	30	40
Tutored works	1	0	1
Classroom work	6	0	6
Others	0	8	8
Autonomous practices through ICT	1.5	7.5	9
Presentations / exhibitions	3	0	3
Multiple choice tests	1	0	1
Portfolio / dossier	0	7	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Master Session	(*)É unha exposición dos contidos básicos de cada tema. Foméntase a participación do alumnado mediante a presentación de cuestións e exercicios para resolver durante as exposicións. A exposición de contidos está apoiada por presentacións PowerPoint que se subirán á Plataforma virtual Tema.
Laboratory practises	(*)As prácticas de laboratorio preséntanse para que os alumnos/as teñan un contacto directo coa experimentación de onde xorden os contidos desenvolvidos nas sesións maxistras. Nestas prácticas hai que sinalar dous tipos de implicación por parte dos alumnos/as: colaboración en prácticas e asistencia a prácticas. A colaboración nas prácticas implica que o/a alumno/a se converte en experimentador/a e que se responsabiliza de realizar o experimento na clase. A asistencia ás prácticas implica que o/a alumno/a se converte en suxeito experimental e participa nun grupo de control ou experimental. Propóñense un total de 13 experimentos clásicos relacionados cos contidos do temario (percepción, memoria e creatividade). Cada experimento está deseñado para ser levado a cabo por un grupo máximo de dous alumnos que se encargarán de realizalo na clase práctica (baixo a supervisión da profesora). O resto dos alumnos participan no experimento como suxeitos experimentais formando parte dun grupo de control ou experimental. Para a colaboración en experimentos crearanse grupos de, como máximo, dous alumnos/as, e tantos grupos como experimentos se propoñen para cada un dos cinco grupos de prácticas. A elección da colaboración en prácticas realizarase na Plataforma Virtual, onde se atopará un resumo de cada experimento, así como o deseño e o material necesarios para levalos a cabo. Non se poderá colaborar en máis dun experimento.

Tutored works	(*)TRABALLOS TUTELADOS. 1. TRABALLOS DE ARTISTAS: elixirase un artista cuxa obra, proceso creativo ou experiencia estea relacionado coa temática proposta na materia. Trátase de reflexionar sobre a obra do/a artista a través do proceso psicolóxico. O traballo consta dunha pequena introdución na que se fala do proceso psicolóxico, unha contextualización na que se inclúe o momento histórico e a propia vida do/a artista, para finalizar coa análise da obra e a súa proxección na temática que se analiza. ÍNDICE: introdución, contexto, análise do traballo do/a artista, bibliografía. A extensión mínima do traballo mecanografado é de 15 folios a dobre espazo co tipo de letra Arial 12. Debe incluír bibliografía e estar paxinado. O traballo será individual. 2. XOGO PARA ENSINAR ARTE: crear un xogo (de cartas, un xogo tradicional como parchís, oca, etc.) para ensinar arte. O obxectivo é reflexionar sobre as etapas evolutivas na infancia-adolescencia e telas en conta para deseñar o xogo dirixido a achegar o neno/a ao mundo da arte. Pódense incluír os elementos que se consideren adecuados, mais deberán xustificarse: o uso da cor, determinadas formas, elementos de motivación (como eles mesmos ou persoas vinculadas dentro da obra), etc. É necesario xerar as normas do xogo (pódense ter en conta normas que xa existen). Á parte do xogo e das normas, entregárase un informe no que se xustifiquen as distintas características do xogo en función da etapa evolutiva a quen vai dirixido. ÍNDICE: etapa evolutiva, características do xogo, xustificación e bibliografía. O mínimo son 10 folios a dobre espazo e o tipo de letra, Arial 12. 3. IMAXES GUIADAS: elixir unha obra dun/ha artista e quitar do cadro unha personaxe (un punto, unha liña, unha personaxe) que nos servirá de guía para coñecer o/a artista e a súa obra. Todo ten que estar documentado e argumentado. Coñecer a etapa evolutiva para ver que é o que lles pode interesar máis aos nenos desa idade (motivación) e ter en conta o desenvolvemento cognitivo para adecuar o contido á idade. O traballo deberá conter un informe cos seguintes pasos: ÍNDICE: introdución (información sobre a etapa evolutiva a quen vai dirixido e por que), presentar o/a guía, facer unha viaxe para coñecer ao/a artista, coñecer a súa cidade e o seu momento histórico. Ex.: imos visitar ao artista á súa casa, imos ver o seu obradoiro e móstranos os seus traballos (un ou dous, os máis representativos). O informe terá unha extensión mínima de 15 folios a dobre espazo co tipo de letra Arial 12. Todos os traballos deben incluír unha portada co título do traballo, o nome e apelidos do/a autor/a, ano académico e materia. Ademais, deben incluír bibliografía e estar paxinados. A presentación de traballos farase en PowerPoint, previa revisión da profesora. O tempo máximo de exposición son 20 minutos. Na Plataforma Virtual da Universidade (FAITIC), no epígrafe PRÁCTICAS, atoparase a información sobre as distintas alternativas, coa posibilidade de introducir a elección correspondente. A data de entrega de todos os traballos é o último día de clase, o 20 de xaneiro de 2010.
Classroom work	(*)Realización de actividades en grupo relacionadas cos contidos da materia.
Others	(*)Lecturas relacionadas coa materia. Esta actividade individual implicará un resumo e un comentario crítico. A extensión mínima do traballo mecanografado será de 10 folios a dobre espazo, co tipo de letra Arial 12. Tamén poderá ser presentado en clase cun tempo de exposición máximo de 15 minutos. A entrega dos resumos terá como data tope o último día de clase, o 20 de xaneiro de 2010.
Autonomous practices through ICT	(*)Unha parte importante neste apartado é a proposta por parte dos alumnos de preguntas tipo test relacionadas cos distintos temas da materia. As preguntas terán 4 alternativas de resposta, das que só unha será correcta. Débese incluír feedback nas alternativas de resposta. As preguntas formuladas que teñan o visto e prace da profesora poden formar parte da proba tipo test para avaliar os contidos das clases maxistras. Propóranse outras actividades para traballar os distintos contidos da materia: cuestionarios, exercicios de autoavaliación, estudos de caso, análises de obras, participación en foros e utilización do WIKI. Estes exercicios desenvolveranse na Plataforma Virtual TEMA, con datas de entrega e con feedback por parte da profesora.
Presentations / exhibitions	(*)As presentacións e exposicións, tanto de traballos tutelados como de lecturas, realizarase mediante PowerPoint, previa revisión da profesora. O tempo de exposición máximo oscilará entre 15 e 20 minutos (incluíndo o tempo de resposta a posibles preguntas por parte dos compañeiros).

Personalized attention

Methodologies	Description
Laboratory practises	
Tutored works	
Autonomous practices through ICT	

Assessment

	Description	Qualification
Laboratory practises	(*)Avaliación formativa continua. Avaliación sumativa: valórase a asistencia, a preparación e documentación, a claridade, a organización de contidos, o traballo en grupo e a actitude.	10
Tutored works	(*)Avaliación formativa continua. Valórase a adecuación ás normas preestablecidas pola profesora e a actitude.	5

Classroom work	(*)Avaliación formativa continua.	5
	Avaliación sumativa: valórase a colaboración e a implicación nas actividades.	
Others	(*)Avaliación sumativa de lecturas: valórase a adecuación ás normas preestablecidas, a implicación, o nivel de profundidade en argumentacións e reflexións, e a actitude.	5
Autonomous practices through ICT	(*)Avaliación formativa e continua.	5
	Avaliación sumativa: valórase o emprego de distintas ferramentas, a implicación, as argumentacións e reflexións, e a actitude.	
Presentations / exhibitions	(*)Avaliación formativa e continua.	5
	Avaliación sumativa: valórase a claridade e a sinxeleza na exposición, a compostura e a actitude na exposición.	
Multiple choice tests	(*)Avaliación sumativa e final: consistirá nunha proba obxectiva sobre os contidos que conforman a materia. A proba constará de 30 preguntas con catro alternativas, das que só unha é correcta. Esta avaliación farase no período de avaliación o final do cuatrimestre, en horario de teoría.	60
Portfolio / dossier	(*)Avaliación final do traballo tutelado: valórase a adecuación ás normas establecidas, a preparación, a claridade, os medios utilizados e o nivel de profundidade.	5

Other comments on the Evaluation

Sources of information

COON, D., **Psicología**, 1999,
CAMPOS, A., **Manual de prácticas de psicología básica**, 1988,
FERNÁNDEZ BALLESTEROS, J. L., **Procesos básicos de psicología general I**, 2000,
GOLDSTEIN, E.B., **Sensación y percepción**, 1999,
LAHEY, B.B., **Introducción a la psicología**, 1999,
MYER, D. G., **Psicología**, 1999,
SCHIFFMAN, H. R., **La percepción sensorial**, 1981,
ROCK, I., **La percepción**, 1985,
VEGA DE M., **Introducción a la psicología**, 1984,

Recommendations